NATURCENTRUM AB

Naturvärdesinventering

Underlag inför detaljplan för del av fastigheten Bäckevik 12:1, Kvarnberget, Kungshamn.

2019-08-29 Naturcentrum nr 2092 – NVI enligt Svensk Standard 199000

Uppdragsgivare
Sotenäsbostäder AB
Box 63, 455 22 Kungshamn

Uppdragsgivarens kontaktperson
Kalle Gustafsson
Tel. 031-352 08 81
kalle@radhuset.se

Rådhuset arkitekter AB
Samhällsplanering & miljö
Östra Hamngatan 52, 411 09 Göteborg

Uppdragstagare
Naturcentrum AB
Strandtorget 3, 444 30 Stenungsund
Tel. 010-220 12 00
ncab@naturcentrum.se

Projektledare och granskning: Petter Bohman
Tel. 010-220 12 11
petter.bohman@naturcentrum.se

Naturvärdesinventering och rapport: Sara Elg

Kartmaterial
Kartmaterial har köpts in från Metria.

Omslagsbild
Hällmark med lågvuxen buskvegetation och rester av stenbrott i inventeringsområdets västra del.

Foton i rapporten
Samtliga foton är från inventeringsområdet och har tagits i samband med inventeringen den 8 juli 2019.

Denna rapport bör citeras: Elg, S. & Bohman, P. 2019. Naturvärdesinventering. Underlag inför detaljplan för del av fastigheten Bäckevik 12:1, Kvarnberget, Kungshamn. Naturcentrum AB, rapport till Sotenäsbostäder AB genom Rådhuset Arkitekter AB.

Innehåll

SAMMANFATTNING **4**

GENOMFÖRANDE **5**

UPPDRAG 5
METODIK 6
Förarbete *6*
Fältinventering *6*
Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt *6*
Naturvärdesbedömning *6*
Detaljeringsgrad *7*
Tillägg *7*
Naturvårdsarter *7*
Övrigt om arter *8*

RESULTAT **9**

INFORMATIONSKÄLLOR - TIDIGARE KÄNDA UPPGIFTER 9
Naturinventeringar *9*
Naturvårdsarter *9*
Gällande områdesskydd *10*
INVENTERINGSRESULTAT 11
Beskrivning av inventeringsområdet *11*
Områden som saknar naturvärde *11*
Naturvärdesobjekt *11*
Naturvårdsarter *11*
Generella biotopskydd *12*
REDOVISNING AV NATURVÄRDESOBJEKT 13

REFERENSER **16**

Sammanfattning

På uppdrag av Sotenäsbostäder AB genom Rådhuset Arkitekter AB har Naturcentrum AB utfört en naturvärdesinventering vid Kvarnberget, Kungshamn, Sotenäs kommun. Inventeringen ska användas som underlag vid framtagande av detaljplan för del av fastigheten Bäckevik 12:1.

Inventeringen har utförts enligt *Svensk Standard SS 19 90 00.* Det innebär identifiering av geografiska områden med positiv betydelse för biologisk mångfald, samt bedömning av denna betydelse. Inventeringen genomfördes i detta fall med *detaljeringsgrad detalj*. Det innebär att redovisningen omfattar naturvärdesobjekt med en yta av 10 m^2 eller mer samt linjeformade objekt med en minsta längd av 10 m och 0,5 m bredd. Inga tillägg har ingått.

Inventeringsområdet omfattar cirka 0,6 ha och är beläget i den norra delen av Kungshamn, Sotenäs kommun. Generellt utgörs inventeringsområdet av för Bohuslän typisk hällmark med ljung och buskage med lågvuxna träd och buskar. Stora delar av inventeringsområdet präglas av rester av stenbrott. Enstaka mindre vattensamlingar noterades i hällmarken men bedömdes ej vara permanenta, dock finns permanent vatten cirka 60 meter norr om inventeringsområdet vilken bedöms kunna utgöra livsmiljö för groddjur. Längs gångvägen och utmed parkering finns ruderatmark med flora med visst värde för insekter.

Vid inventeringen identifierades tre naturvärdesobjekt tillhörande terrestra naturtyper. Objekten utgörs av hällmark, rester av stenbrott och en vägkant utmed en gångväg med rikare flora än omgivande landskap. Samtliga har bedömts ha påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3. Totalt utgörs cirka 35% av ytan i inventeringsområdet av objekt med naturvärde.

Sju naturvårdsarter, varav sex rödlistade och en fridlyst art, påträffades vid inventeringen. Dessa utgörs av tre kärlväxter, ask (EN), murgröna (§) och skogsalm (CR) samt fyra fågelarter vilka endast noterades som överflygande eller strax utanför inventeringsområdet: ängspiplärka (NT), gråtrut (VU), tornseglare (VU) och hussvala (VU).

Hela inventeringsområdet berörs av riksintresse för rörligt friluftslivet enligt miljöbalken 4 kap. 1 och 2 §§ och riksintresse obruten kust enligt miljöbalken 4 kap. 3 §. Inga objekt som omfattas av generellt biotopskydd finns i inventeringsområdet.

Genomförande

Uppdrag

På uppdrag av Sotenäsbostäder AB genom Rådhuset Arkitekter AB har Naturcentrum AB utfört en naturvärdesinventering vid Kvarnberget, Kungshamn, Sotenäs kommun. Inventeringen ska användas som underlag vid framtagande av detaljplan för del av fastigheten Bäckevik 12:1.

Inventeringsområdet framgår av figur 1.

Figur 1. *Inventeringsområde vid Kvarnberget, Kungshamn.*

Metodik

Inventeringen har utförts enligt *Svensk Standard SS 19 90 00.* Det innebär identifiering av geografiska områden med positiv betydelse för biologisk mångfald, samt bedömning av denna betydelse. Områden av positiv betydelse för biologisk mångfald ska avgränsas och beskrivas som naturvärdesobjekt eller landskapsobjekt.

Med biologisk mångfald avses; ”mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem.”

Förarbete

För att identifiera potentiella naturvärdesobjekt flygbildtolkades hela inventeringsområdet med hjälp av kartor. Relevant information om biologiska bevarandevärden och naturvårdsintressen eftersöktes dessutom från följande källor:

- Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS.*
- Naturvårdsverkets *Skyddad natur*.
- Skogsstyrelsens *Skogens pärlor*.
- Jordbruksverkets databas *TUVA.*
- ArtDatabankens databaser, utdrag av rödlistade, Natura-2000, skyddsklassade och fridlysta arter. Noterade förekomster från perioden 1980-01-01 till 2019-08-01 (hämtat 2019-08-01).
- Vatteninformationssystem i Sverige *VISS* hämtat 2019-08-08.

Fältinventering

Fältinventering genomfördes genom att hela inventeringsområdet genomströvades. Utifrån beprövad kunskap och erfarenhet eftersöktes biotopkvaliteter och arter av betydelse för biologisk mångfald.

Fältinventering genomfördes den 8 juli 2019.

Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt

Svensk Standard SS 19 90 00 innebär att områden av positiv betydelse för biologisk mångfald avgränsas och beskrivas som naturvärdesobjekt eller landskapsobjekt. Naturvärdeobjekten ska naturvärdesbedömas och utgöras av en dominerande naturtyp. Landskapsobjekten kan bestå av flera olika naturtyper och behöver inte naturvärdesbedömas.

Naturvärdesbedömning

Naturvärdesobjektens betydelse för biologisk mångfald bedöms enligt en skala i tre eller fyra naturvärdesklasser enligt figur 2. Vid bedömningen görs en sammanvägning av områdenas artvärde och biotopvärde.

Naturvärdesklass 1–3 är obligatoriska och naturvärdesklass 4 är ett tillägg. Vid denna inventering har inte naturvärdesklass 4 ingått.

Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1
Störst positiv betydelse för biologisk mångfald
Högt naturvärde – naturvärdesklass 2
Stor positiv betydelse för biologisk mångfald
Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3
Påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald

Figur 2. *Naturvärdesklasser.*

Detaljeringsgrad

Naturvärdesinventering enligt *Svensk Standard SS 19 90 00* kan utföras med olika detaljeringsgrad. Inventeringen genomfördes i detta fall med *detaljeringsgrad detalj*. Det innebär att redovisningen omfattar naturvärdesobjekt med en yta av 10 m^2 eller mer samt linjeformade objekt med en minsta längd av 10 m och 0,5 m bredd.

Tillägg

Naturvärdesinventering enligt *Svensk Standard SS 19 90 00* kan utföras med olika tillägg. Vid denna inventering har inga tillägg ingått.

Naturvårdsarter

Med naturvårdsart avses art som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Bland naturvårdsarterna har rödlistade arter och skyddade arter särskild betydelse. Naturvårdsarter kan, men behöver inte, tillhöra en eller flera olika kategorier enligt nedan.

Med *rödlistad art* menas art som enligt den internationella naturvårdsunionens (IUCN) kriterier inte bedöms ha långsiktigt livskraftig population i Sverige utan löper risk att försvinna från landet. Rödlistade arter delas in i olika hotkategorier. NT= Nära hotad, VU = sårbar, EN = starkt hotad, CR = Akut hotad och RE = nationellt utdöd. Rödlistade arter markeras i rapporten med någon av ovanstående hotkategorier efter artnamnet. Kategorierna VU, EN och CR räknas som hotade.

Skyddade arter markeras i rapporten med (§) efter artnamnet. Med *skyddad art* eller *fridlyst* avses art som omfattas av förbud enligt 4–9 §§ Artskyddsförordningen. När det gäller fåglar, som samtliga är skyddade, är praxis att beakta rödlistade arter och arter som redovisas i bilaga 1 i EU:s fågeldirektiv. Stöd för en sådan praxis finns i Naturvårdsverkets handbok (Naturvårdsverket 2009) där följande står att läsa: ”Även om alla fågelarter omfattas bör arter markerade med B i bilaga 1 till Artskyddsförordningen, rödlistade arter samt sådana arter som uppvisar en negativ trend prioriteras i skyddsarbetet.” I handboken listas ett antal fågelarter vars populationer minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005 enligt Svensk häckfågeltaxering. Dessa uppgifter är emellertid föråldrade och har därför inte beaktats i denna rapport såvida arterna inte arterna är rödlistade eller redovisas i bilaga 1 i EU:s fågeldirektiv.

Skyddsklassning av arter innebär att fynduppgifter för våra mest känsliga arter döljs eller diffuseras för att skydda dem mot olika hot som annars kunde uppstå om de kom till allmän kännedom. Detta gäller uppgifter som tillhandahålls av Art-Databanken.

Skogsstyrelsen har tagit fram en förteckning över arter som genom sin närvaro indikerar att ett område har högt naturvärde i skog – *signalarter i skog*. Art som tillhör denna kategori markeras med (S) efter artnamnet. Arter som enligt Skogsstyrelsens förteckningar har lågt signalvärde i den aktuella regionen har inte beaktats.

Arter som bedöms uppfylla definitionen för naturvårdsart men som inte tillhör någon av ovanstående kategorier redovisas utan markering efter artnamnet.

Övrigt om arter

Inventering av arter syftar till att med rimlig säkerhet utgöra underlag för naturvärdesbedömning samt avgränsning av naturvärdesobjekt och landskapsobjekt. Det innebär att det kan finnas fler naturvårdsarter, rödlistade arter och skyddade arter utöver de som påträffats och redovisats. För att med större säkerhet konstatera eller utesluta om vissa arter finns eller inte finns i ett område krävs normalt upprepade, specialiserade, artinriktade och fördjupade inventeringar.

De under inventeringen påträffade naturvårdsarterna kommer att registreras på Artportalen.

Resultat

Informationskällor - tidigare kända uppgifter

Naturinventeringar

Uppgifter om biologisk mångfald inom inventeringsområdet finns i följande källor.

- Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS.*
- ArtDatabankens databaser, utdrag av rödlistade, Natura-2000, skyddsklassade och fridlysta arter. Noterade förekomster från perioden 1980-01-01 till 2019-08-01 (hämtat 2019-08-01). För fåglar är endast fynd med häckningskriterier med.
- Vatteninformationssystem i Sverige *VISS* hämtat 2019-08-08.

Inga uppgifter utöver riksintressen (se gällande områdesskydd) inom inventeringsområdet har noterats i genomgånget material. I Vatteninformationssystemet VISS finns uppgift om att inventeringsområdet är beläget i avrinningsområdet vilken rinner mot Hovenäset-området med god ekologisk status.

Naturvårdsarter

Inga tidigare uppgifter om rödlistade, fridlysta, Natura-2000 eller skyddsklassade arter under perioden 1980-01-01 till 2019-08-01 finns registrerade i ArtDatabankens databaser inom inventeringsområdet.

Det bör noteras att det ibland finns en geografisk osäkerhet när det gäller fyndlokalernas koordinater för tidigare rapporterade uppgifter hämtade från ArtDatabankens Artportalen och Observationsdatabasen. Detta gäller i synnerhet fågelfynd. Observationer av skyddade och rödlistade fågelarter i omgivningarna, eller med sämre noggrannhet, kan dock vara av intresse för själva inventeringsområdet eftersom de i vissa fall även kan nyttja detta.

Tidigare fynd av skyddade eller rödlistade arter inom 300 meter från inventeringsområdet listas nedan (tabell 1). För fåglar är fynd inom 3 kilometer med, fågelarter som sannolikt bedöms kunna utnyttja miljön i inventeringsområdet för häckning eller födosök under häckningstid markeras med *. Ytterligare tre skyddsklassade fågelarter finns rapporterade i tidigare material, dessa redovisas ej vidare här då de inte bedöms aktuella att uppträda inom inventeringsområdet.

Tabell 1. *Tidigare fynd hos ArtDatabanken av skyddade och rödlistade arter under perioden 1980-01-01 till 2019-08-01 inom 300 meter. Får fåglar är fynd med häckningskriterier inom 3 kilometer inkluderade, fågelarter som bedöms sannolikt kunna uppträda inom inventeringsområdet under häckningstid markeras med *.*

Organismgrupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori
fåglar	buskskvätta	*Saxicola rubetra*	NT
fåglar	ejder	*Somateria mollissima*	VU
fåglar	fisktärna	*Sterna hirundo*	§

fåglar	gråtrut*	*Larus argentatus*	VU
fåglar	grönbena	*Tringa glareola*	§
fåglar	gröngöling	*Picus viridis*	NT
fåglar	gulsparv*	*Emberiza citrinella*	VU
fåglar	hussvala*	*Delichon urbicum*	VU
fåglar	kornknarr	*Crex crex*	§, NT
fåglar	mindre hackspett	*Dendrocopos minor*	NT
fåglar	nattskärra	*Carpodacus erythrinus*	§
fåglar	rapphöna	*Perdix perdix*	NT
fåglar	rosenfink	*Carpodacus erythrinus*	VU
fåglar	silltrut	*Larus fuscus*	NT
fåglar	silvertärna	*Sterna paradisaea*	§
fåglar	småtärna	*Sternula albifrons*	§, VU
fåglar	stare*	*Sturnus vulgaris*	VU
fåglar	sånglärka	*Alauda arvensis*	NT
fåglar	sävsparv	*Emberiza schoeniclus*	VU
fåglar	tobisgrissla	*Cepphus grylle*	NT
fåglar	toppskarv	*Phalacrocorax aristotelis*	EN
fåglar	tornseglare*	*Apus apus*	VU
fåglar	trädlärka	*Lullula arborea*	§
fåglar	törnskata	*Lanius collurio*	§
fåglar	vitkindad gås	*Branta leucopsis*	§
fåglar	ängspiplärka*	*Anthus pratensis*	NT
kärlväxter	klätt	*Agrostemma githago*	CR
kärlväxter	oljedådra	*Camelina sativa*	RE
kärlväxter	hallon X västkust-björnbär	*Rubus idaeus X norvegicus*	VU
kärlväxter	loppstarr	*Carex pulicaris*	VU
kärlväxter	bolmört	*Hyoscyamus niger*	NT
kärlväxter	skageracksbjörnbär	*Rubus nordicus*	NT
lavar	kraterorangelav	*Caloplaca ulcerosa*	EN
lavar	mörk kraterlav	*Gyalecta truncigena*	VU

Gällande områdesskydd

Hela inventeringsområdet berörs av riksintresse för rörligt friluftslivet enligt miljöbalken 4 kap. 1 och 2 §§ och riksintresse obruten kust enligt miljöbalken 4 kap. 3 §.

Inventeringsresultat

Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet omfattar cirka 0,6 ha (området vilket är aktuellt för detaljplan utgör cirka 0,35 ha) och är beläget i den norra delen av Kungshamn, Sotenäs kommun. Inventeringsområdet ligger på en höjd och avgränsas av Kvarnberget i norr, Kvarnbergshemmet och en parkering i väster samt en gångväg som leder ned till Bäckeviksgatan i söder och öster.

Generellt utgörs inventeringsområdet av för Bohuslän typisk hällmark med ljung och buskage med lågvuxna träd och buskar. Stora delar av inventeringsområdet präglas av rester av stenbrott. Enstaka mindre vattensamlingar noterades i hällmarken men bedömdes ej vara permanenta, dock finns permanent vatten cirka 60 meter norr om inventeringsområdet vilken bedöms kunna utgöra livsmiljö för groddjur. Längs gångvägen och utmed parkering finns ruderatmark med flora med visst värde för insekter.

Områden som saknar naturvärde

Områden som bedömts sakna betydelse för biologisk mångfald består främst av för Bohuslän typisk hällmark med tämligen högvuxen ljung och buskage med lågvuxna träd och buskar med björk, tall, ek, ask, brakved, rönn, apel, salix, slån, rosor och björnbär. Områden som bedöms hysa lägre naturvärden präglas av igenväxning på grund av upphörd hävd.

Naturvärdesobjekt

Vid inventeringen identifierades; 3 naturvärdesobjekt tillhörande terrestra naturtyper (se figur 3), samtliga objekt har bedömts ha påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3. Två objekt utgörs av naturtypen berg och sten och ett objekt av infrastruktur och bebyggd miljö.

Katalog med samtliga naturvärdesobjekt finns på sidan 13 – 16.

Naturvårdsarter

Sju naturvårdsarter påträffades vid inventeringen. Fyndplatserna framgår av figur 3 och arterna listas nedan (tabell 2).

Fyra rödlistade fågelarter noterades under inventeringen. En ängspiplärka *Anthus pratensis* (NT) observerades strax utanför inventeringsområdet och gråtrut *Larus argentatus* (VU) observerades överflygande över området. Tre tornseglare *Apus apus* (VU) och en hussvala *Delichon urbicum* (VU) noterades överflygande i inventeringsområdet, dessa båda arter häckar sannolikt på byggnaderna i anslutning till inventeringsområdet men utnyttjar det sannolikt för födosök.

Enstaka unga träd samt fröplantor av ask *Fraxinus excelsior* (EN) noterades. Askens minskning i Sverige beror på den vindspridda sjukdomen askskottsjukan orsakad av svampen *Chalara fraxinea*. Enstaka ungt exemplar av skogsalm *Ulmus glabra* (CR) noterades även, skogsalmen är likt asken minskande på grund av en

sjukdom. Förekomsterna av ung ask och skogsalm har i detta fall bedömts sakna betydelse för naturvärdesbedömningen.

Murgröna *Hedera helix* (§, S) noterades i inventeringsområdet sydöstra del.

Mindre kuddar av signalarten blåmossa *Leucobryum glaucum* påträffades även, arten är dock vanlig i Västsverige och bedöms här ha ett lågt signalvärde för skyddsvärd skog i denna del av landet (Nitare 2000) och har inte bedömts som relevant vid naturvärdesbedömningen.

***Tabell 2**. Relevanta naturvårdsarter (rödlistade och fridlysta arter samt signalarter) som observerades under naturvärdesinventeringen.*

Organismgrupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori
fåglar	gråtrut	*Larus argentatus*	Rödlistad kategori VU
fåglar	hussvala	*Delichon urbicum*	Rödlistad kategori VU
fåglar	tornseglare	*Apus apus*	Rödlistad kategori VU
fåglar	ängspiplärka	*Anthus pratensis*	Rödlistad kategori NT
kärlväxter	ask	*Fraxinus excelsior*	Rödlistad kategori EN
kärlväxter	murgröna	*Hedera helix*	Signalart och fridlyst i Västra Götalands län enligt 8 § Artskyddsförordningen
kärlväxter	skogsalm	*Ulmus glabra*	Rödlistad kategori CR

Generella biotopskydd

Inga delar av inventeringsområdet utgörs av jordbruksmark, därigenom har inga objekt bedömts omfattas av generellt biotopskydd enligt miljöbalken 7 kap 11§ och förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

***Figur 3.** Naturvärdesobjekt och fynd av naturvårdsarter inom inventeringsområdet vid Kvarnberget.*

Redovisning av naturvärdesobjekt

Objekt ID: Ncab-2092-1 (0,013 ha)

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3 (svag).
Dominerande naturtyp: Infrastruktur och bebyggd miljö.
Biotoper: Vägkant.
Beskrivning: Vägkant utmed en mindre gångväg med gräs- och ruderatmark. Något rikare flora än omgivningen med blåeld, getväppling, äkta johannesört, röllika, harklöver, gullklöver, gråfibbla och andra fibblor, svartkämpar, vit fetknopp, blåmunkar, rödklint, kärringtand, kärleksört, *Allium* sp. (lökväxt) och gråbo. God förekomst av insekter, däribland vanliga fjärilar så som tistelfjäril, nässelfjäril, kamgräsfjäril, ängssmygare och blåvingar. Fortsätter något i slänt på andra sidan gångvägen.
Biotopkvalitéer: Flora med värden för insekter, mindre område med blottad jord.
Naturvårdsarter: Murgröna (§) och ask (EN) strax utanför objektet.
Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftslivet enligt miljöbalken 4 kap. 1 och 2 §§ och riksintresse obruten kust enligt miljöbalken 4 kap. 3 §.
Kommentar: Objektet fortsätter delvis i slänten på andra sidan gångvägen utanför inventeringsområdet. Bedöms vara en svag naturvärdesklass 3.

Figur 4. *Naturvärdesobjekt 1 vilken utgörs av en vägkant intill gångväg.*

Objekt ID: Ncab-2092-2 (0,054 ha)

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Berghäll.

Beskrivning: Flack häll som i kanten är svagt sluttande mot syd. Några mindre vattenpölar fanns vid fältbesöket efter regn men är inte permanenta. Mindre spår av stenbrott finns i objektet. Mosaikartat med öppen häll och mer lågvuxen vegetation än i övriga delar av inventeringsområdet med ljung, stensöta, björnbär, kaprifol, kruståtel, blåmunkar, fibblor, gråfibbla, *Allium* sp. (lökväxt), vit fetknopp, gul fetknopp, kärleksört, svartkämpar, gulsporre, harklöver och gullklöver. Karaktärsarten hämpling som ofta påträffas i häll- och buskmarker noterades lockande och förbiflygande vid två tillfällen.

Sällsynthet och hot: Nationellt och internationellt sällsynt biotop.

Biotopkvalitéer: Flacka och öppna hällar, svagt lutande åt syd, något högre inslag av flora med värden för insekter.

Naturvårdsarter: -

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftslivet enligt miljöbalken 4 kap. 1 och 2 §§ och riksintresse obruten kust enligt miljöbalken 4 kap. 3 §.

Kommentar: -

Figur 5*. Naturvärdesobjekt 2 vilken utgörs av hällmark med mer lågvuxen vegetation.*

Objekt ID: Ncab-2092-3 (0,141 ha)

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Berghäll, stenbrott.

Beskrivning: Hällmark och rester av stenbrott. Inslag av ljung och lågvuxen ek, rönn, björk, tall, salix, en, rosor, hallon och brakved. I fältskiktet finns bland annat fibblor, gråfibbla, blåmunkar, harklöver, kärleksört, vit fetknopp, gulsporre, kruståtel, stensöta, blåbär och mjölkört. Tre mindre vattensamlingar noterades i inventeringsområdet men som ej bedömdes vara permanenta, ett permanent vatten finns cirka 60 meter norr om inventeringsområdet som potentiellt kan utgöra livsmiljö för groddjur. Tämligen god förekomst av insekter så som humlor, fjärilar och gräshoppor noterades. Mot parkeringen finns en slänt med mindre stenkross.

Biotopkvalitéer: Berghällar, rester av stenbrott, värden för grod- och kräldjur, tre mindre vattensamlingar (ej permanenta). Sydvänd slänt.

Naturvårdsarter: Överflygande tornseglare *Apus apus* (VU) och hussvala *Delichon urbicum* (VU).

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftslivet enligt miljöbalken 4 kap. 1 och 2 §§ och riksintresse obruten kust enligt miljöbalken 4 kap. 3 §.

Kommentar: Objektet fortsätter utanför inventeringsområdet.

Figur 6. *Naturvärdesobjekt 3 med påtagliga rester av stenbrott.*

Figur 7. *Naturvärdesobjekt 3, vy.*

Referenser

Aronsson, M. 2010. *Artfaktablad ask* Fraxinus excelsior. ArtDatabanken, SLU.

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Naturvårdsverket. 2009. Handbok för Artskyddsförordningen. Del 1 – Fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2. Naturvårdsverket.

Nitare, J. 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsen.

Svensk Standard SS 199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning.